

Nr 368.

Av herr Persson i Norrköping, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till apoteksvarustadga.

Med anledning av Riksdagens skrivelse 1907 har Kungl. Maj:t den 23 september 1912 »funnit gott uppdraga åt en kommitté att allsidigt utreda huru — särskilt med hänsyn till allmänhetens behov av bekväm tillgång på en gång prisbilliga och fullgoda läkemedel — apoteksväsendet i riket lämpligast bör ordnas» m. m. I det andra-kammarbeslut som föregick ovannämnda riksdagsskrivelse uttalades i överensstämmelse med motionärens (professor Knut Kjellberg) förslag, att »det täcktes Kungl. Maj:t låta utreda, vilket system i avseende å apoteksväsendet, som med utgången av år 1920 bör tillämpas i vårt land, särskilt med hänsyn till frågan, huruvida staten då bör för egen räkning övertaga apoteksrörelsen».

Det torde otvivelaktigt ingå i apotekskommitténs uppgift att undersöka alla utvägar för att nå det i riksdagsskrivelsen bestämda syftet, däribland då även det, som särskilt angivits i Andra kammarens protokoll. Ett ingalunda oviktigt spörsmål blir härvidlag, huruvida genom engroshandelns med apoteksvaror ordnande, koncentrerings eller dylikt, några fördelar stå att vinna. I kungl. propositionen nr 243 till denna Riksdag angående apoteksvarustadgan har Kungl. Maj:t (se paragraf 7 i den föreslagna stadgan) föreslagit frigivandet av grosshandeln med apoteksvaror mot iakttagandet av vissa bestämmelser för rörelsens idkande, såsom anställande av kompetent föreståndare m. m.

Engroshandeln med läkemedel har hittills, med stöd av gamla medicinalförordningar, varit förbehållen den, som av Kungl. Maj:t beviljats apoteksprivilegier eller med andra ord erhållit koncession att driva apoteksrörelse. Som förhållandena utvecklats har dylikt gross-

handel i nämnvärd grad utövats av endast ett färre antal apoteksinnehavare, vilka tillhandagått dem bland sina kolleger, vilka ej föredragit att direkt importera sina varor.

Under nu gällande apotekssystem synas visserligen inga särdeles starka skäl kunna anföras för nämnda engroshandels bindande vid apotekskoncession, men med hänsyn till den utredning av hithörande spörsmål, som regeringen föranstaltat, torde man kunnat förvänta, att den föreslagna åtgärden, i frågans nuvarande läge, motiverats av synnerligen starka skäl. Det framgår av den i propositionen återgivna specialmotiveringen till § 7, att åtgärden i främsta rummet betingats av hänsyn till landets tekniska industri och möjligheterna för uppkomsten av företag i syfte att organisera medicinalväxtodling jämte inköp och försäljning av inom landet växande droger. I båda dessa avseenden torde emellertid stadgan kunna lämpas så, att dessa ur nationalekonomisk synpunkt beaktansvärda företag vinna nödiga utvecklingsmöjligheter, utan att grosshandeln med apoteksvaror i allmänhet nu behövde frigivas.

Med lagbestämmelsens föreslagna lydelse måste man fråga sig, vilka som närmast skulle komma att draga fördelarna av fri grosshandel med apoteksvaror. Enligt från fackkretsar inhämtad erfarenhet skulle den genom Kungl. Maj:ts proposition öppnade utvägen med all säkerhet i stor utsträckning komma att anlitas av *utländska* drog- och kemikaliefirmor, vilka helt naturligt gärna såge, att deras produkter, som för närvarande försäljas genom förmedling av svenska apotek eller genom utsända representanter, finge direkt tillhandahållas genom inom landet upprättade filialer. Det blev sålunda näppeligen de svenska drogisterna, som i första rummet finge fördel av reformen.

I den angivna propositionen framhålles vidare, att allmänhetens intressen icke beröras av den föreslagna åtgärden. Häremot är ingenting att invända. Den affärsverksamhet, som beröres, är reglerad genom av Kungl. Maj:t fastställda grunder för apoteksvarors taxering och kan på sin höjd genom den föreslagna åtgärdens ikraftträdande betinga sig billigare varuinköp, — ökade avsättningsmöjligheter kunna däremot näppeligen därigenom åstadkommas eller äro eljest önskvärda. Men härtill kommer att propositionen banar väg för etablerandet av en ny slags grosshandel, vars utövare nog skulle komma att värna om sina nyförvärvade intressen, när den knappt påbörjade utredningen — om apoteksväsendets ordnande i sin helhet — en gång framlägger resultatet av sina undersökningar. Om denna utredning skulle giva vid

handen, att intet hinder mötte mot grosshandelns frigivande vore det en enkel åtgärd att då vidtaga den nu föreslagna åtgärden, under det att dess genomförande på detta stadium av kommitténs arbeten skulle högst väsentligt öka svårigheterna — ja rent av för visst fall binda kommitténs handlingsfrihet.

På grund av mina ovan anförda betänkligheter tillåter jag mig härmed hemställa,

att Riksdagen måtte besluta avslå Kungl. Maj:ts förslag i vad det avser frigivandet av grosshandeln med apoteksvaror från detaljhandeln med samma varor.

Stockholm den 3 maj 1913.

Sven Persson.
